

“วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)”

1. ชื่อผลงาน T.P.S. MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน

2. ความสำคัญของผลงานที่นำเสนอ

สภาพการจัดการศึกษาไทยที่ผ่านมา จะมีความก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจโดยมีอัตราเด็กในวัย การศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าสู่การศึกษาในระบบได้อย่างน่าพอใจในระดับหนึ่ง และมีอัตราผู้เข้าเรียน การศึกษานอกระบบในอัตราก้าวหน้า แต่ยังคงพบว่ามีปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อเด็กวัยดังกล่าวนี้ ทำให้ประชากรวัยการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงกัน สาเหตุ ประการหนึ่งเนื่องมาจากการจัดการด้านการศึกษาไม่เหมาะสม หลักสูตรและวิธีการเรียนการสอน ที่ไม่สามารถสนองต่อวิถีชีวิต ขาดรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้การศึกษาไทยจึงถูก สังคมโจมตีมาโดยตลอดคนไทยผิดหวังกับการศึกษาไทยเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ มองเห็นลูกหลานไม่เก่งและด้อยอย่างที่คาดหวัง หรือนายจ้างที่ผิดหวังกับคุณภาพแรงงานที่ได้รับรวมทั้ง ผู้เรียนที่มีความคับข้องใจกับการศึกษาที่ทำให้เครียดจนเกินไป ปัญหาเด็กซ้ำชั้นและการออกกลางคันซึ่ง ยังคงมีอย่างต่อเนื่องตลอดมา โดยมีสาเหตุจากการที่นักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับการเรียนได้ สถาบันการศึกษาไม่สามารถสนองตอบความคาดหวัง ความต้องการของนักเรียนได้ดีพอ รวมทั้งปัญหา เศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมอื่นๆ ที่ส่งผลให้นักเรียนออกกลางคันเพื่อทำงานเลี้ยงชีพ ดังนั้นโรงเรียนหรือ สถานศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยปฏิบัติที่สำคัญที่สุดจะต้องมีการบริหารจัดการและจัดการให้เกิดการ ขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการพัฒนา และแก้ไขปัญหาดังกล่าว โรงเรียนเทพราชพิทยาสรรค์ ที่มีนักเรียนเพียง 66 คน จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ต้องบริหารจัดการบนความขาดแคลนทรัพยากร ในการบริหารจัดการหลายด้าน เช่น งบประมาณไม่เพียงพอ นักเรียนส่วนใหญ่ครอบครัวแตกแยก ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ ข้าราชการครูไม่ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นบุคคลหลักที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ต้องพิจารณาผลงานที่ผ่านมา และผลงานที่ปฏิบัติได้ในปัจจุบัน เพื่อหาทางให้ได้ผลงานเป็นไปตามความต้องการให้มากที่สุดในอนาคต โดยมีการวางแผนการเปลี่ยนแปลงไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ใครทำและมีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวิธีปฏิบัติจากปัจจุบันไปสู่อนาคตที่ต้องการ ดังนั้นจึงได้มีการคิดค้นรูปแบบการ บริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยการศึกษา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาและองค์การต่างๆทั้งในและต่างประเทศ ในที่สุดก็ได้รูปแบบการบริหารที่ เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนโดยใช้ชื่อว่า “T.P.S. MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาด เล็กอย่างยั่งยืน” ซึ่งการบริหาร T.P.S. MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน เป็นการบริหารงานที่ได้นำแนวคิดและหลักการของการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมและหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้พัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างสมดุลและยั่งยืน

3. จุดประสงค์เป้าหมายของการดำเนินงาน

1. เพื่อสร้างเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน
2. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก

อย่างยั่งยืน

4. กระบวนการผลิตผลงาน

4.1 การวางแผน (Plan)

4.1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

4.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเพื่อกำหนดรูปแบบ ขอบข่าย และแนวทางในการพัฒนา และแก้ปัญหาการบริหารจัดการศึกษา

4.1.3 สร้างรูปแบบการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และเอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน ของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการสร้างเครื่องมือชิ้นนี้ใช้ชื่อว่า “T.P.S. MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน”

4.2 การลงมือปฏิบัติ (Do)

เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อนำนวัตกรรมรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพ โดยใช้ “T.P.S. MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน” ไปใช้ดำเนินงานในทุกภาคส่วนโรงเรียนคุณภาพต้องมีการกำหนดแนววิธิดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต เน้นการพัฒนาศักยภาพของคนให้สามารถพัฒนานวัตกรรมมีการทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างคุณค่าให้กับโรงเรียนผ่านกระบวนการการจัดการความรู้ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ในประเด็นจะต้องทำหรือเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อไปถึงจุดนั้น โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. Team

1.1 **Together** สมาชิกมีบทบาทและมีความรู้สึกร่วมกัน การรักษาทบบาทที่มั่นคง มีการจัดแบ่งบทบาทและหน้าที่ ความรับผิดชอบ กระจายงานกันตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดของสมาชิก

1.2 **Everyone** การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลมีความตระหนักในความสำคัญ ของกันและกัน แสดงออกซึ่งการยอมรับ การให้เกียรติกัน

1.3 **Achievement** มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายร่วมกัน หมายถึง การที่สมาชิกกลุ่มจะมีส่วนกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมร่วมกันของทีม / กลุ่ม โดยเฉพาะจุดประสงค์ของสมาชิกกลุ่มที่สอดคล้องกับ องค์การ มักจะนำมาซึ่งความสำเร็จของการทำงานได้ง่าย

1.4 **More** ควรนำเอากลยุทธ์ในการสร้างทีมเข้ามาใช้เพื่อให้ทุกคนทำงานร่วมกันและ ประสบความสำเร็จ

2. Participation

2.1 **Information** เป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ที่เกี่ยวข้องมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ข้อมูลโดยวิธีการต่าง ๆ

2.2 **Consultation** เป็นการเจรจาอย่างเป็นทางการระหว่างโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือระบุประเด็นข้อสงสัยต่าง ๆ

2.3 **Meeting** โรงเรียนจะเชิญชวนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินข้อดีข้อเสียของการบริหารอย่างชัดเจนมากขึ้น

2.4 **Decision making** เป็นระดับสูงสุดของการมีส่วนร่วมโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน เป็นต้น เพื่อแก้ปัญหา ข้อขัดแย้งที่มีอยู่ทั้งหมด

3. Sufficiency economy

3.1 **Moderation** การสร้างให้บุคลากรในโรงเรียนมีความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

3.2 **Due Consideration** การสร้างให้บุคลากรในโรงเรียนมีการตัดสินใจดำเนินการอย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักคุณธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถ่วงถ่วง “รู้จักอ่อน รู้จักแข็ง โอกาส อุปสรรค” และคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ “รู้เขา รู้เรา รู้จักเลือกนำสิ่งที่ดีและเหมาะสมมาประยุกต์ใช้”

3.3 **Sufficiency protection from Internal External Shocks** การสร้างให้บุคลากรในโรงเรียนมีการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้สามารถบริหารความเสี่ยงปรับตัวและรับมือได้อย่างทันท่วงที

3.4 **Knowledge/Moral Fiber** การสร้างให้บุคลากรในโรงเรียนมีคุณธรรม ทั้งนี้ บุคคลรอบครัว องค์กร และชุมชนที่จะนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ต้องนำระบบคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตมาประพฤติปฏิบัติก่อน โดยนำหลักวิชาและความรู้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ ทั้งในขั้นการวางแผนและปฏิบัติ ด้วยการดำเนินชีวิตด้วยความเพียร ความอดทน มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ

4.3 การตรวจสอบ (Check)

เป็นการประเมินผลและตรวจสอบการบริหารโรงเรียนจากการใช้นวัตกรรมการบริหารแบบ T.P.S. MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน

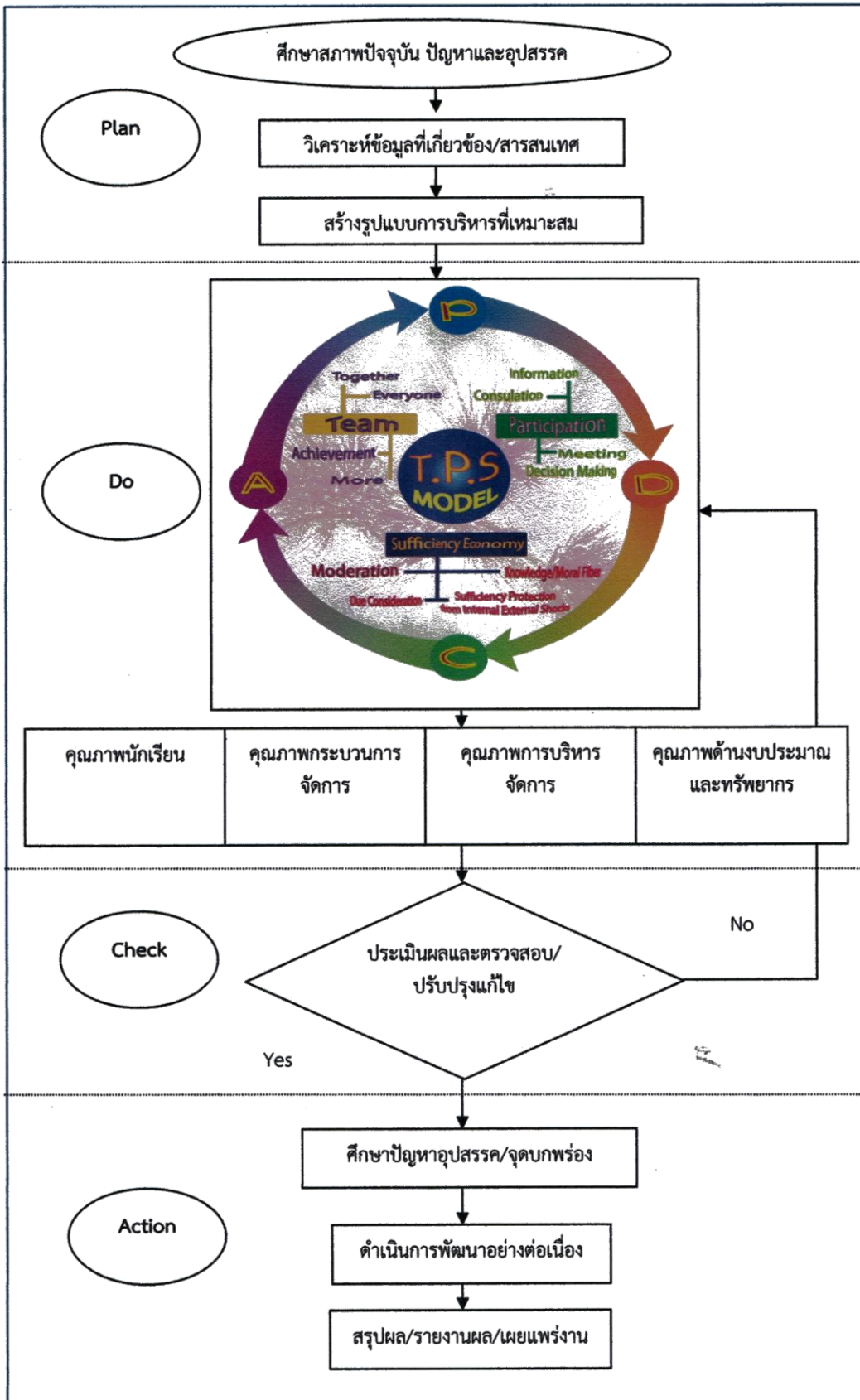
4.4 การสะท้อนผล (Action)

4.4.1 ศึกษาปัญหาอุปสรรค จุดบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในการบริหารจัดการ การศึกษาโดยใช้การบริหารแบบ T.P.S. MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน

4.4.2 นำการบริหารแบบ T.P.S. MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน ไปใช้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.4.3 เผยแพร่การบริหารแบบ T.P.S. MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กอย่างยั่งยืน

กระบวนการผลิตงาน

5. ผลการดำเนินงาน

5.1 โรงเรียนมีรูปแบบในการบริหารงานเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาเล็ก อย่างยั่งยืน เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน

5.2 บุคลากรมีขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการทำงานให้บรรลุจุดหมายทั้งโดยส่วนตัว และหน่วยงาน

5.3 นักเรียนมีแนวโน้มในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้นและมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

5.4 นักเรียนมีการพัฒนาทั้งในด้านวิชาการและคุณธรรมจริยธรรมโดยมีการ กระบวนการการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมและการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน

5.5 ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

5.6 โรงเรียนมีบรรยากาศที่ดีทั้งทางด้านกายภาพและทางด้านสังคม

5.7 โรงเรียนผู้บริหาร ครู และนักเรียนได้รับการยกย่องชมเชยและได้รับรางวัลเกียรติยศ ในด้านต่างๆ

6. บทเรียนที่ได้รับ

การระบุนโยบายที่ได้รับจากการผลิตและการนวัตกรรม/ผลงานไปใช้การพัฒนาและการ ประเมิน การปฏิบัติงานด้วยตนเองขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจะต้องมีการกำหนด แนวทาง การตรวจสอบการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างมีคุณภาพทั้งองค์กร ตามวงจร PDCA และควร นำไปประยุกต์ใช้ตามความจำเป็นเร่งด่วนของบริบทของแต่ละสถานศึกษาและสอดคล้องเชื่อมโยงกับการ บริหารตามรูปแบบ T.P.S. MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาเล็กอย่างยั่งยืน

7. การเผยแพร่ผลงาน/การได้รับรางวัล

7.1 การเผยแพร่ผลงาน

1. เผยแพร่ผลงานในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการสถานศึกษา ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ณ โรงเรียนสิชลคุณาธารวิทยา อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช
2. เผยแพร่ผลงานผ่านเว็บไซต์ โรงเรียนเทพราชพิทยาสรรค์
3. เผยแพร่ผลงานผ่านเว็บไซต์ ครูบ้านนอกดอทคอม
4. เผยแพร่หน้า Facebook หน้าเพจโรงเรียนเทพราชพิทยาสรรค์

7.2 การได้รับรางวัล

1. นักเรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันมหกรรมวิชาการมัธยมศึกษา ครั้งที่ 25 ได้รับรางวัลชนะเลิศ 5 รายการ ได้แก่

 อาเซียนศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

 หน้าที่พลเมือง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

 การแข่งขันประดิษฐ์ของใช้จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-3

 การแข่งขันจักสานไม้ไผ่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-3

 การติดต๋ายาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. ผลการประกวดศิลปหัตถกรรมนักเรียน (ระดับภาคใต้) ระหว่างวันที่ 9-11 ธันวาคม 2558 จำนวน 2 รายการ ได้แก่

 การแข่งขันเครื่องจักรสานจากไม้ไผ่ ม.ต้น เทรียนเงิน

 การแข่งขันผลิตสิ่งของจากวัสดุในท้องถิ่น ม.ต้น เทรียนทองแดง

3. นักเรียนได้รับรางวัลจากมูลนิธิบุคคลพอเพียง ชมรมคนรักในหลวง จังหวัด นครศรีธรรมราช รางวัลวาดภาพเทิดพระเกียรติดีเด่น ของมูลนิธิบุคคลพอเพียง ประจำปี พ.ศ.2558 เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

4. ผลงานนักเรียนผ่านการคัดเลือกรอบแรก โครงการตอบปัญหาทางวิชาการทชชิงทอยส์ ครั้งที่ 2 (วิชาสังคมศึกษาและภาษาไทย) ชิงทุนการศึกษาเข้าร่วมค่ายทัศนศึกษาวัฒนธรรมอาเซียนระยะ สั้น ณ เขตการปกครองพิเศษ ฮองกง

5. รางวัลถ้วยรวมชนะเลิศระดับมัธยมศึกษารายการกรีฑาและฟุตบอล ในกีฬา เทพราชเกมส์

6. โรงเรียนได้รับรางวัล สถานศึกษาพอเพียง 2556

7. โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง

8. โรงเรียนวิถีพุทธ

9. การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม จาก สมศ. ผลการประเมินอยู่ในระดับดี